

ROMERIKE HISTORIELAG

25 FEB. 1907
125

Övre Romerike tingbok 4. (screnskr. Rasmus Jensen.)

s. 1. 25. mai 1659 ting på Smestad i Eidsvoll, foged Anders Simonsen, lensmann Chrif. Mork.

Lagrett: Halvor Aas, Oluf Aas, Oluf Östby, Even Finstad, Börger Fossum og Anders Aamodt.

Saken utsatt fra 3. mai 1659. Thorkild Olufsen i Chra. hadde stevnet Jacob Stub, bosatt på Bådshaug. Torkild Olufsens fullmektig Jens Thommesön. For Jacob Stub møtte hans svoger Knut Lauritssön. Fremlagt et pantebrev som Arne Olufsen Smestad har utgitt til Jacob Stub på 1 hud og 8 skinn i Smestad for 50 rd., dat. Bådshaug 20/2 1659. Fremlagt et bevis på 8 rd., dat. Bådshaug 23/9 1650, med adskillige utgifter påskrevet utenpå med Jacob Stubs hånd.

Til dette bevis svarte Oluf Komelsrud at han ikke med sin vilje eller sitt vidende har satt sitt signet på det, men hvordan det er kommet der, vet han ikke.

Der ble nå fremlagt en fortegnelse på 94 rd. 1 1/2 ort 8 sk. på det gården skal ha kostet ham (Stub?), dog uten underskrift. Pengene etter pantebrevet 50 rd. og befiset på 8 rd. samt landskylden for et år, 6 rd. for enhud og 8 skinn ble opptalt for retten. Men Jacob Stubs fullmektig mottok dem ikke. Fogden spurte Halvor Smestad hvad denne ga i første bygsel av gården. Han svarte at han ga Jacob Stub 35 rd. Han ble så spurt hvor lenge han har bodd på Smestad. Svar: 10 år. På fogdens spørsmål om hvad han har betalt Jacob Stub i årlig landskyld, svarer han: Det første år betalte han 2 1/2 rd., siden hvert år 6 rd. foruten at han hvert år måtte gjøre en byreise for ham eller betale 1 rd.

2 b. Avsagt: Jacob Stub har å motta sine pantepenger 50 rd. og

de 8 rd. etter bevis. Siden skal Torkild Olufsen ha gården. Om de 24 rd. som er skrevet bak på beviset om de 8 daler, skal forholdes etter loven.

Nannestad 30. mai 1659 åstedssak mellom Trögstad og Erpestad i Holter annek~~s~~ i Nannestad. Lensmann Just Haga.

Lagrett: Jacob Bierknes, Thorsten Kjerstad, Chr. Hegeli, Björn Rustad, Gudmuhd Langerud, Ouden Låveg, Jacob Brustad, Torkil Nordby, Erik Rud, Erik Nannestad, Chr. Nordby og Chr. Edset. Sorenskriver på Toten, Peder Andersén (And) møtte for retten på sin prinsipals vegne og Asbjörn Trögstad som landbonde. For å svare til saken møtte Gutterm Lystad i Sörum ved fullmektig Reinholdt Bjerke. Hans Stalsbergs utskikkede bud Chr. Holum, uten fullmakt, fremla et skriftlig innlegg. Halvor Erpestad på egne og Gutterm Lystads vegne ble forlikt med Peder Andersen således: Asbjörn Trögstad og Halvor Erpestad skal hver ha halvdelen av "Bersåsen" (bergåsen) til hugst, enhver likelig fordelt, men havnen beholder Asbjörn alene. Når Halvor ~~Trög~~ sted skal reise til seters med sitt fe og sine hester, skal han la det leie rett etter veien, så det ikke gjør skade på Trögstads aker og eng. Og når Halvor trenger noe ved eller annet til husbehov fra Bersåsen, da skal det skje (hentes) om vinteren når jorden er frossen og sneen ligger, så Trögstads aker og eng ikke blir fordervet. Den som bryter denne avtale skal betale 10 rd. til kongen og 10 rd. til de fattige og dog holde overenskomsten.

3 b.
Gjerdrum 2/6 1659 ting i Gjerdrum etter Claus Bastiansens skrivelse. Tilstede den nævrende foged Anders Simonsen, lensm. Laurits Sörum. Lagrett: Jon Hönsi, Amund Smestad, Gulbr. Smestad, Sören Aamodt, Oluf Nitteberg og Oluf Rud.

Opplest en skrivelse fra Jacob Stub i Eidsvoll om at almuen på Øvre Romerike må betale ham for maling og baking.

Lest Stattholderens skrivelse om landskylden og tienden, og ordre om at det höy som var påbudt levert til festningene i 1658 skal for deres motvillighets skyld leveres til kommende vinter med 2 lass höy og enhver dessuten böte 1 mark sölv.

4.
Nannestad 3/6 1659 ting på Holter i Nannestad. Lensmann Just Haga.
Lagrett: Thorer Låke, Enor Eg, Iver Breb^{en}, Torkild Nordby,
Thorsten Låke og Gudmund Langerud.

Fogden Anders Simonsens bestallingsbrev ble lest.
Dessuten lest en klage (supplik) som böndene i Ullensaker, Gjerdrum og Nannestad har sendt stattholderen angående rytternes innkvartering, og at de må bli befridd for dem, dat. Ullensaker 27/5 1659, med stattholderens svar dat 31/5 1659. Lest de samme befalinger som på Gjerdrum.

Almuen svarte at den nå var svært forarmet av den store innkvartering de har hatt av ryttere siden påske og nå tjores ("tyris") deres hester i böndenes beste enger, så de frykter de ikke får nok til sine egne dyr til vinteren og mente de måtte skånes fra å utgi noe til slettet.

Eidsvoll 6/6 1659 ting på Mork i Eidsvoll. Lensmann Chr. Mork.
Lagrett: Halvor Aas, Olluf Aas, Tharild Dochen, Hans Rønsen, Oluf Vilberg og Arne Rökholt. Jacob Stub skr. til stattholderen ble lest, og stattholderens befalinger som i Gjerdrum.

5. Almuen beklaget seg over at når de mottar en tønne havre eller korn som skal males i mel, fra Jacob Stub, da blir det levert dem med ströket og löst mål, og når

de skal levere det igjen, blir de ikke kvitt det med samme mål, men må levere det med toppmål, og almuen ba fogden Anders Simonsen angi dette for stattholderen for å få rede på om det er med dennes vilje og befaling eller ikke. Anders Simonsen ~~var~~ spurte Jacob Stub om han noen gang hadde mottatt mel av bøndene med tøpmål, hvortil denne svarte nei; men dog ikke kunne nekte at han jo har hver tønne mottatt med mere enn ströket mål.

Almuen beklaget seg også over at Jacob Stub holder for mange fri for skyssferd, nemlig 3 halve gårder og 10 ødegårder. De betaler ham årlig hver halvgård herfor 4 rd. og hver ødegård 1 1/2 rd. Jacob Stub svarer at de 3 halve gårder han har fri for söefjerdingen (sydfjerdingen) og de 4 ødegårder har han fri for rougs bodene (rug- eller kornbodene), de øvrige 6 fordi han er skysskaffer i nordfjerdingen. Dessuten klager almuen over at den, enhver bonde her i sognet, må gi ham 1 setting korn årlig fordi han leser passene på skyssferd i kongens (skyss)-friskyssen.

Videre foregir almuen og især Oluf Vilberg, som holder kongens båter (ferger) at Jacob Stub vil ikke holde båter med ham som han plikter, så hver gang en reisende skal frem, må de skaffes Oluf Vilbergs båter, for Jacob Stubs båter ~~kam~~ man ingen steds med, og almuen begjørte av fogden at en annen må tilsettes til å holde båter i Jacob

Stubs sted.

9/6 1659 ting på Fenstad i Nes. Lensm. Christen Fenstad.

Lagrett: Peder Vogstad, Peder Unilstad, Oluf Brustad, Anders Huser, Oluf Mördre og Mogens Rud.

Lest foged Anders Simonsens bestallingsbrev, dat.
Akershus 3/4 1659.

Dernest opplest skattekrevet formeldende om 6 rd. av

- gården m.v. og andre brever som på Gjerdrum.
6.
Ullensaker
11/6 1659 ting på Hauger i Ullensaker.
Lagrett: Anders Julset, Oluf Stokstad, Christen Furuset, Saxe Moestad, Jens Kolby og Thorer Berg.
Lest ~~nintthundret~~ skattebrev og andre brever som på de andre tingsteder. Almuen i Ullensaker, Gjerdrum og Nannestads klage på (rittmasteren er overstrøket) Johan Ophoufft med sine offiserer og rytteres forhold. Endel almue ble dømt til å betale skyldige tömmerkjörerpenger.
- 6 b.
Odal
23/6 1659 ting på Melström i Odal, tilstede foged Jens Jacobsen Bangs fullm. Jens Willatzsön Bing, lensmann Haagen Ellingsrud. Lagrett: Tron Schieppestad, Oluf Bœn, Nils Hornes, Knut Kolsrud, Paul Ous og Oluf Disi.
Fogdens fullm. Jens Willatsön fremfordret efterskr. fettigfolk: Enken på Fulerud, Knut Østegård, Berger Tröisi, Halvor Norfjeld, Peder Hogset, Iver Foeskerud, Børger Gulli, Halvor Suterud, Halvor Helgedagsrud, Erik Flerkerud, Halvor Hacherud, Oluf Berby, for kongelige skatter. Hertil svarte samtlige almue at disse ikke hadde råd til å betale skatt for 1658. Deretter sa almuen at Melström, Sandnes og Aasen forleden år lå aldeles øde, og Gunder Öen og Hågne Ellingsrud avla ed på det.
7.
Gjerdrum
25/6 1659 ting i Gjerdrum, lensmann Laurits Sörum.
Lagrett: Hans Brodal, Gulbr. Rostad, Clemet Hönsen, Gulbrand Ask, Gulbr. Fjelstad og Chrf. Löstad. Skattebrevet ble lest.
- 7 b.
Nannestad.
27/6 1659 ting i Nannestad. Lensmann Just Haga.
Lagrett: Harild Edset, Jacob Bjertnes, Tharel Laake, Nils Hönne (Hynne), Thosten Laake og Hans Ukestad.
Fogden fremfordret en dreng Chrf. Claussön og forklarte ham at han var skrevet til soldat. Presten Thomas

Troulsön sa at gutten hadde tjent hos ham i 2 år, og almuen bevidnet dette. Lensmannen Just Haga og Oluf Eg avla ed på at dette var sant, hvorpå fogden fikk tingsvidne. Fogden fremfordret deretter skysskafferens Claus Kjönstads sønner Laurits og Claus. Claus Kjönstad er nå skysskaffer både i hovedsognet og i begge annekser og har ikke annen hjelp enn sin sønn Laurits, da den annen er et sykt menneske som tidligere er hjemvist av obersten. Almuen bevidner det.

8. Fogden spurte lensmannen Just Haga hvordan det forholdt seg med det menneske som for kort tid siden ble funnet dødt i Knevelsrud og Ramstadhavnen. Jost Haga svarte at Chrif. Knevelsrud, som er ca. 80 år, fant henne først i Ramstadhagen. Straks deretter, da lensmannen fikk vite om det, tok han med seg Olbjörn og Halvor Erpestad for å besiktige den døde. De fant ikke annet enn en gammel skinnkjortel og en skjorte, ellers var mennesket oppedt av dyr, bare benene lå igjen. Lensmannen lot gjøre en kiste og lot disse begrave på Holter kirkegård. Annet vet han ikke å fortelle om henne endeligt. Claus Andersén på sin mor Apelone Sörensdatters vegne stevner Hans Elton for gården for at han skal bevise sine adkomster til den, da den skal ha vært Apelone Sörensdatters foreldres sanne ødel. Nils Hansen møtte med fullmakt fra sin far og forlangte saken utsatt. Utsatt til førstk. ting.

Fogden stevnet almuen for skyldige skatter. Denne ba om lengre dag, men fogden nektet det. Skattene skal betales innen 14 dager.

9.
Eidsvoll 28/6 1659 ting på Myrer i Eidsvoll. Lensm. Chrif. Mork.
Lagrett: Tharil Docknes, Oluf Habberstad, Laurits Habber-

stad, Hans Styri, Hans Rönsen og Laurits Kjenn. Skattekortet ble lest, likeså stattholderens ordre om rytteres innkvartering og videre forhold, dat. Akershus 18/6 1659.

Fogden hadde stevnet Oluf Christoffersen Diserud fordi han på en skog og vei på morderisk vis og uten årsak har lemlest og "til lyde" (skade) slått Nils Hansen Torgenrud, nemlig tann av hans munn utslått og fordervet hodet og fingeren så han neppe kan få sin helse igjen. Og Nils Torgenrud klager over at han av frykt for Oluf Christoffersen ikke tør bli ved sine erender (sitt arbeid?) og sitt hus. Fogden forlangte at Oluf Christoffersen bør böte for slik overlast og gjerning full mannebot og forsikre fogden og bonden med pålitelige kausjoner for sine bedrifter eller også selv å kausjonere (d.v.s. sitte i arrest). Oluf Christoffersen møtte og sa at han møtte Nils Torgenrud på en liten skog, der kom det noen ord mellom dem, så slo Oluf Nils to ørefikker. Annet sa han at han ikke hadde gjort. Avsagt: Oluf Christophersön böter til k.m. 8 örtuger 13 mk. sölv og gir Nils for hans overlast 3 rd. Angående borgen svarte Oluf at han ingen ville sette.

Fogden stevnet almuen for resterende skatter. Denne ba om lengere utsettelse, men fogden nektet dette. Dömt: Skal betale innen 14 dager.

Fogden spurte Jacob Stub på stattholderens vegne om han ville påta seg å bake 120 tn. hardt kavringbrød og böd ham 1 ort og 8 sk. for hver tønne mehl som bakes. Jacob Stub påtok seg dette.

10. Nes 29/6 1659 ting på Vogstad i Nes. Lensm. Christen Fenstad.
Lagrett: Oluf Veset, Halsten Hinden, Halvor Rud, Anders Huser, Gulbrand Mördre og Oluf Mörder.

Skattebrevet m.v. lest og almuen dømt til å betale resterende skatt innen 14 dager.

10 b. Fogden stevnet Erik Hensug for at Oluf Andersen som er utskrevet til soldat i Høland og skal ha rømt fra sitt kompani, nå en tid er huset hos Erik Henaug. Fogden gjorde derfor påstand på at Erik Henaug bør ha forbrukt sitt halve bo. Erik Henaug møtte og sa at han ikke visste at Oluf var utskrevet til soldat og heller ikke hadde han skjult ham. Saken utsatt.

Ullensaker 30/6 1659 ting på Hauger i Ullensaker. Lensm. Halvor Frogner. Lagrett: Oluf Kauserud, Oluf Unsrud (Onsrud), Halver Vetal, Jon Lund, Torger Lund og Engebret Nafstad.

Sogneprest Kjeld Stub lot opplese et brev hvor han fredlyser prestebordets og sin egen skog og forbyr alle i de kommende 12 mndr. å ha deres kreatur i prestegårdens aker og eng.

11. Fogden stevnet Gulbrand Haug for husfred (forstyrrelse av) og vold på Laurits Skredders hus. Han skal ha slått opp en låst dør og tatt et lass höy som var innlagt for hr. Hans Feldermann (prest i Ullensaker). Gulbrand Haug møtte og sa det var hans eget höy, dog hadde han ingen vidner på det. Avsagt: Gulbrand skal böte for tag etter loven og resessen 3 mark sölv.

Fogden forlangte og fikk dom på almuen for resterende skatter.

11 b. 7/7 1659. Prøst og prost i Christiania, Truls Nilsen, som landherre til vestre Frilset i Eidsvoll hadde stevnet Østen og Hans Frilset for ulovlig hugst i sameie til Frilsetgårdene og for omkostninger for en dom, dat. Frilset 19/7 1658.

Lagrett: Chr. Frilset, Jon Langveg, Rasmus Aas, Hans

Hauger, Brönil Varderum (nå Vardum) og Erik Graven.

12b. Truls Nilsens fullmektig, Nils Pedersen, fremla en 12 manns dom, dat. 19/7 1658, og en besiktigelse på Frilsetskogen, dat. 13/5 1657 og en regning på omkestninger, dat. 5/7 1659.

Sogneprest Mads Gram møtte med de østre Frilsets besittere Östen og Hans Frilset, og fremla en stevning (til lagretten) på den ovenomtalte 12 manns dom. Saken utsatt til lagmannsdommen foreligger.

Ullensaker 16/7 1659 holdtes klesterting på Haug i Jessheim i Ullensaker. Foged Frantz Stidsön, lensmann Laurits Sirum.
Lagrett: Kjöl Bierke, Laurits Bjerke, Ener Kioes, Rasmus Gislevold, Gunder Rud og Siver Sörum.

13. Fogden stevnet Oluf Grinder i Nes for 3 bokker som hans hustru hadde solgt Jens Thommesen Farset, Oluf uavvitende. Oluf hadde før solgt bokkene til noen bönder i Nes, hvorfor han tok igjen bokkene på Farset-jordet.
Oluf skal gi Jens en risbit (-bokk).

Nannestad 9/8 1659 ting i Nannestad. Tillstede foged Anders Simonsens fullmektig Michel Jensön Döken, ~~Gullik Lyshaug~~ Lenemann Just Haga. Lagrett: Jakob Biernes, Amund Löken, Gullik Lyshaug, Oluf Vollaug, Iver Breen og Askild Jaer.

Stattholder Niels Trelles og generalløytnant Jørgen Bjelkes anordning om landdragonenes forhold ble lest, dat. Akershus 29/6 1659. Lest stattholderens ordre om å "kontribuere" (betale ekstra skatt) i riksord av hver fullgård, halve-egg ødegårder forholdsvis. Dat. 11/7 1659.

13 b.
Eidsvoll 11/8 1659 ting i Eidsvoll sogn på den tilforordnede tingstue i Eidsvollsbakken, som Alf påbor. Lensm. Chr. Mørk.
Lagrett: Halvor Aas, Arne Røegholt, Peder Tønsaker, Taril Dokken, Laurits Røisi og Even Finstad.

Fogden spurte almuen om den visste hvor Jacob Stub er, eller hvor han er reist. Almuen svarte at den ikke visste det, men fredag 5. august kom endel almue fra Nannestad prestegjeld for å metta korn etter øvrighetens ordre og kjøre det til Akershus. Det var omtrent 100 hester. De kunne ikke få noe, da Jacob Stub ikke var tilstede og hans folk sa han var gått bort, men ingen visste hvor han var. Endel av almuen har også søkt etter ham uten å finne ham. Og almuen her i sognet skal ha vært ved provianthuset etter mel, og for hans uteblivelse eller bortrömmelse har de ikke kunnet få noe. Fogden sendte så sin fullmektig Michel Jensen Löken og to lagrettesmenn, Jon Ås og Elling Tönsaker til Baadshaug for å spørre Jacob Stubs hustru, Anne Lauritsdatter, om hun visste hvor det var blitt av ham. Hun visste det ikke og hadde ikke sett ham siden fredag morgen 5. august. På spørsmål derom svarte hun at hun ikke ville ha med provianthuset og dets beholdning å bestille, hun ville heller ikke være skysskaffer. Videre ble det ikke foretatt i saken.

Anordningen om landvakten ble opplest og ordren om å kontribuere 1 riksørt av hver fullgård.

Nes 13/8 1659 ting på Vogstad i Nes. Lensm. Christen Fenstad.

14 b. Lagrett: Erland Berg, Hågen Ihlang, Thorer Unes, Halvor Aas, Even Rotnes og Oluf Weset. Stattholderens brever ble lest som i Eidsvoll.

Ullensaker 22/8 1659 ting i Ullensaker, på Hauger tingstue. Lensm. Halvor Frogner. Lagrett: Adam Thauland, Oluf Unserud, Jens Kolby, Ingelbret Nafstad, Oluf Kauserud og Hans Hovin. Stattholderens brever lest som i Eidsvoll.

Ullensaker 19/9 1659 rett på Julset i Ullensaker i anledning av
15. tvist mellom sogneprest Kjeld Stub og Anders Julset.
Tilstede fogdens fullm. Michel Jensen Löken. Lensmannen
Halvor Frogner fremla sin fullmakt fra fogden, dat.
Siörum (i Gjerdrum?) 19/9 1659.
Lagrett: Oluf Unsrud, Hågen Unsrud, Bottel Nesti, Chris-
ten Furuset, Anders Algrim og Ingebret Nafstad.

Sogneprest Kjeld Stub fremla forrige sogneprest i
Ullensaker Truls Nilsens skriftlige vidnesbyrd om at han
16/3 1638 har bygslet Anders Julset gården Lille Julset
i förste feste.

Gulbrand Haug "en gammel aldrende mann" opplyste at
han la ut pengene som han skyldte Anders for hans lønn og
betalte dem til mr. Truls, men hvorfor det var, visste han
ikke, da det er så lenge siden. Anders svarte at han på

15 b. de tider ikke skyldte mr. Truls noe. Sogneprest Kjeld Stub
fremla deretter en jordebok under mr. Trulses hånd, hvori
det heter at Lille Julset skylder årlig 3 höns, som Anders
bruiker. I marginen er skrevet: "Löes 1641-". Jordeboken
er datert Ullensaker prestegård 21/9 1651.

Jöran Julset, Anderses hustru, forteller at hun ga mr.
Truls for resterende (landskyld) rettighet av gården 1 kjele
som det gikk 1/4 tonne i, en ku og en ung sau. Anders
Julset ble spurt om han har noen (hjemmels-)brever av
Sigri Kjerstad utstedt på en part i Lille Julset. Hertil
svarte han nei, men at mr. Truls skulle ha det og fikk det
mens han var prest her, og aldri bedt om det siden.

Anders ble spurt om han noen gang har skattet til
kongen av noe av Lille Julset. Svar: Nei.

Lille Julset ble besiktiget. Der fantes 2 inngjerdede

jorder og en eng, hestehavn og kvernstöe. Oluf Stokstad og Halvor Pedersen, som er født og oppvokset på gården (Store Julset?), utviste hvor husene, skorstenen, fehuset på Lille Julset har stått.

16. Halvor Aas, en gammel bedaget mann, vidnet at for ca. 36 år siden var han på Store Julset mens Oluf Halvorsen levet. Da sa Halvor til Oluf: "Dersom I ville være gierig, da kunne I gjøre Julset så stort som I ville." Hertil svarte Oluf: "Nei, jeg kan ikke. Det ligger en tomt heroppe som står meg imot, som er lille Julset." Deretter viste Halvor Aas og Oluf Stokstad retten en liten haug midt i gaden (gården?) ved næn store bjerketrær og sa det skulle være rette dele mellom store og lille Julsets jorder. Det sier Halvor etter Oluf Julsets utvisning og Oluf Stokstad etter sin far Børger Stokstads uttalelse.

Anders og Nils Julset ble spurt hvorledes og av hvem lille Julset brukes. Anders ~~xx~~ svarte at han bruker det alene, både de to jorder, engen og hestehavnen. Men ellers bruker de hver sin part av store Julset, det er delt mellom dem av dannemenn (en lagrett). På den omtalte utvisning avla Halvor Aas, Oluf Stokstad og Halvor Pedersen Julset sin ed. Utsatt til 12/10.

- 16 b. Gjerdum 20/9 1659 besiktigelse av Gjerdum fogedgård (åbotsforr.). Tilstede foged Anders Simonsen, forrige foged Claus Bastiansen, lensmannen i Ullensaker, Halvor Frogner sønn og fullmektig Hans Halvorsen. Lagrett fra Ullensaker: Laurits Olstad, Thomis Holum, Gulbr. Rud, Gulbr. Lystad, Halvor Romsås, Gullik Flateby.

17. Anders Simonsen fremla stattholderens stevning, dat. Akershus 16/7 1659. Claus Bastiansen mötte för å svare

til stevningen og sa at han ikke kunne motsette seg besiktigelse av gården, men hevdet at han ikke var pliktig å svare åboten på gården, da han aldri hadde bodd der, man hadde tilmed øvrighetens befaling for at gården skulle bortbygsles til bönder, og Brustad i Nes være fogedgård, derfor er den halve gården Brustad ubyggslet.

- Bonden, Tor Jacobsen (Gjerdrum) fremla 3 ansökninger, dat. Chra. den 20/1 1654, 22/6 1654 og 18/9 1656 med påtegnet svar fra stattholder Gregers Krabbe og for den siste vedkommende av nåværende stattholder. Claus 17 b. Bastiansen fremla sitt skriftlige innlegg, dat. Gjerdrum 20/9 1659. Anders Simonsen svarte: Når Claus Bastiansen ikke har bodd på fogedgården, da har han deri søkt sin egen fordel, idet han hadde sin egen gård utenfor fogderiet (han bodde på Ryen i Skedsmo) og har for årlig avgift bortleid den rette fogedgård på slike vilkår at besitteren ikke skulle svare noen åbot eller (ny) bygning. At gården Gjerdrum er den rette fogedgård, beviser den mottatte jordebok, dat. Ryen 16/6 1659, og de overleverte manntall av samme dato. Derfor bør Claus Bastiansen også svare 18. for åboten og manglende der. Især da den åbot hans formann (som foged) skulle svare etter besiktelsen ikke er anvendt til gården reparasjon. Derfor er nå især stuen så forfallen at den ikke kan benyttes (besiddes). Hvad angår Gregers Krabbes resolusjon på almuens og gårdenes besidderes andragende om gården skal bortbygsles, og Claus Bastiansens erklæring om at gården skal bortbygsles når han fratreder fogderiet, og at derimot Brustad i Nes bevilget å skulle være fogedgård, da er det håndgripelig å

fornemme at det er skjedd og resolvert etter feilaktig beretning, for Gjerdrum ligger midt imellom 3 prestegjeld (!), Ullensaker, Nannestad og Gjerdrum, og dertil nærmest ved hånden når den høye øvrighects brever og ordre skal avsendes. Gjerdrum sogn er også såvidt av veien at gården er fritatt for skyssferdsplikten. Brustad i Nes derimot ligger øverst i fogderiet, så derfra til de andre sogn i fogderiet er 2 eller 2 1/2 mil. Dertil er det "en ringe gård", som gir en stor del til kirken, nemlig 3 fjerdingar.

8 b. Dersom Brustad skulle bli fri fogedgård, ville kirken lide skade ved det. Bonden, Oluf Brustad, sitter dessuten med mange små barn og i sin fulle bygsel og tage, så det synes ikke rett å fordrive ham på dette grunnlag. Tross Claus Bastiansens innsigelse om at det ikke kan gjøres noe ved saken på gr. av stattholderens resolusjon, da er denne grunnet på feilaktig angivende. Saken bör derfor bringes til avgjørelse ved besiktigelse og endelig dom. Når han påstår at han ikke har sökt sin formann, Tobias Söfrensen, for åbot, bör det regnes på hans egen gode vilje.

Husene ble så besiktiget og taksert, og manglene på gården anslått i penger til 143 rd. Deri er medregnet den stue som Hans Thommesen, forrige sorenskriver, med lagrett har taksert til å koste 50 rd. å bygge fra nytt av. Dessuten er for kort tid siden bygget en ny lade istedenfor en gammel, 2 nye fehus istedenfor 2 gamle og 1 ny stall. Dette er alt sammen bygget i Claus Bastiansens tid som foged, nusiste gang han var foged på Øvre Romerike. Sorenskriveren ville derimot ikke avsi dom med hensyn til Claus Bastiansens plikt til å betale åboten, men utsatte dette til førstk. ting.

- Haug og Hans Melt om tömmerskog og rydning av bråter.
Lensmann Haagne Ellingsrud. Lagrett: Peder Kreuten,
19 b. Hågen Mo, Tiöstel Berg, Tron Schiepestad, Oluf Ekohol og
Halvor Kråböl (?).

Hans Haug fremla en seddel fra Oluf Lundberg, som er landherre til Haug, hvori denne sier han er Hans Huggs hjemmelsmann til alt som er hugget i skogen. Denne ble dog kjent ugyldig, da den var skrevet på ustemplat papir.

Hans Findsön sa han ikke ville svare mere til stevningen før Oluf Lundberg og andre landherrer og alle Find Hoffs arvinger blir stevet.

Loddseierne som ble nevnt for retten er: Oluf Lundberg i Nes, Hans Ullern i Odal, Thorsten Svenneby, do., og salig Find Haugs arvinger, Amund, Hans, Laurits og Christen Findsönnar, Karen Moberg fra Nes, Maret Galterud og Astri Fulle i Odal.

- Oluf Hansen skal stevne odelsarvingene til åstedet 8 dager etter toketirsdag förstk. - Etterpå ble partene enig om at Oluf Hansen skal ha 24 tylvter av tömmeret på land og 10 tvt. av det som ligger i vannet, og rugbråten som er sådd om sommeren, øg selv svare åboten på gården. Det annet tömmer beholder Amund ~~zm~~ og Hans Findsönnar og Torbjörn Galterud på sin hustrus vegne.

Odal 7/10 1659 på Øesetter (Øen setter) i Odal, tvist mellom mr. Nils Trulsönn og kanslerens fullmekktig Anders Pedersen.

Lensmann Hågen Ellingsrud. Lagrett: Arne Thouel, Anders Berger, Enar (?) Vestby, Brynild Hammer, Laurits Steenerud, Testen Nyst, Ingemor Bageli, Gulbr. Greaker, Chr. Lekum, Gunder Jerstad, Ingebret Grimsland og Knut Östegård.

- 20 b. Mr. Nils Tommesöns (?) fullm. Oluf Veset i Nes fremla

stevningen og sin fullmakt fra Nils Tommesen, dat. Toten
6/8 1659. Deretter fremlagt et tingsvidne om Öesetter,
dat. Ous tingstue 1/4 1641.

Erik Arnerud vidnet sin fars ørd. Han sa ofte at det
i gamle dager bedde en mann på Öen, han het Gjest, Seteren
har sitt navn av ham og kalles Gjestseteren, og har sine
rettigheter sönnenfor Kugerud fra åen og opp i mere-holtet
(merra-holtet). På Öen har vært først Gjest, så Amund,
Haffer (Halver?), Oluf Amundsönn og Oluff Iversen. Siden
Thorger Iversen og nå Erik Torgersen. Alle disse har
bruikt seteren til nedre Öen. Dernest fremlagt et beskik-
kelsesvidne fra Oluf Vestby og Anders Mangset. De har
3/2 1653 etter Erik Öens anmodning vært hos en gammel mann
ved navn Nils Seter og spurt hvad han vet ~~om~~ den setermåkk
som brukes til nedre Öen eg ligger øst for Storsjöen. Han
sa, hans far fortalte at da han bedde på øvre Öen, ble den
kalt Gjestseteren, og har alltid vært brukt til nedre Öen.
Gunder Öen vidnet at Erik Öen kom opp til ham da borger-
mester Nils Lauritsen var hos ham, han var da hans landherre
Da hörte han at han (Erik) ba borgermesteren skaffe Gud-
mund Kugerud vekk fra skogen, så skulle han gi ham en kvie.
Den fikk han også, og derfor kom Gudmund av skogen som
Laurits Knutsen hadde undt ham.

Hans Sem vidner det samme. De hörte også at borger-
mesteren ba Erik at han skulle bygsle setervangen av ham.
Men Erik sa han turde ikke, ti når mr. Nils löste godset
igjen, fikk han skam om han bygslet det. Anders Pedersen
svarer at det ikke er stevnet til riktig tid, derfor bør
saken idag avvises med omkestninger til de stevnede. Også
fordi Erik Gudmundsen, som nå har bygslet plassen, ikke er

tilstede, men er i leding. Han mener også det må fremlegges ødels- og adkomstbrever, eller skaffes vidner som vidner sine egne ord. De som har vidnet, avla deretter ed på dette.

22. Saken oppsatt til tirsdag etter påskeuken. Tømmer og annet som er avvirket, skal være i arrest til sakens utgang.

22 b. 8/10 1659 Åstedssak mellom Kugerud og Berg i Odal. Lensm.
Odal Hågne Ellingsrud. Lagrett: Laurits Stenerud, Anders Berger, Peder Skarvenes, Ouden Spetallen, Arve Tauel, Thosten Nyst, Gunner (?) Vestby, Brönild Hammer, Amund Stöestad, Anders Mangset, Oluf Sundby, Laurits Galterud.

Gudmund Kugerud har stevnet Börger Bergs arvinger for å ha åvirket i hans skog. Han fremla en dom av sørrenskriver Söfren Hansen og 6 menn, dat. nordre Nyst 5/10 1627.

Laurits Schiöt var stevnet og vidnet at han og Börig (Börger?) Berg var eppe i Mensjöem, og da de kom til det øvre fall, sa Börger: her er Brattfallet. Laurits Berg mötte og fremla et gammelt pergamentbrev med 3 segl. Poul Mo fra Mo sogn var stevnet og vidnet at han leide seter av Svend Berg nordøst for Bergknappen.

Börge Trøyte vidnet sin verfars (svigerfars) ord - og han har Gudmund/ Kugeruds søster og ble ikke tillatt å vidne. Saken utsatt til neste ting.

23 b. Ullensaker 12/10 1659 på Julset i Ullensaker. Saken mellom sogne-prest Kjeld Stub og Anders Julset fortsatt, fordi Anders ikke vil betale presten landskyld av Julset lille.

Lagrett: Oluf Onsrud, Haagen Unsrud, Bottel Nesti, Christen Furuset, Anders Algrim og Ingebret Nafstad. Foged-

fullmektig Michel Jensen Löken. Etter rettens henstilling blir det inngått forlik. Anders Julset har en pantebrev, som nå er hos mr. Trouls Nilsen, sogneprest i Chra., på

24. 3 höns i lille eller øvre Julset for 30 rd. Dette pantebrev skal mr. Kjeld Stub få og overta Lille Julset, får han det ikke, skal Anders Julset betale ham 30 rd. Anders skal så bygsle lile Julset av presten og beholde kvernstöe og husene som Oluf Stokstad hittil har benyttet.

Gjerdrum 31/10 1659 ting i Gjerdrum. Tiendeangivelse. Lensmann Lauritz Sörum. Lagrett: Gullik Hönsi, Halvor Thorshaug, Erik Ask, Oluf Nitteberg, Oluf Kolsrud, Chrif. Lövstad.

- 24 b. Fogden stevnet Gulbrand Fossum fordi han den 25. juli kom full og drukken på tinget. Skal bøte derfor etter loven 1 øre sòlv. Han er også stevnet fordi han etterbefaling ikke vil oppgi hvad han har utlagt til de i bygden innkvarterte offiserer. Bøter i brevbrudd 4 mark sòlv.

Oluf Årstad stevnet av fogden, men møtte ikke. Bot 1 mk.

Gjerdrum 2/11 1659 åstedssak mellom Bråte og Rud i Gjerdrum. Lagrett: Bjørn Olstad, Jen Hönsi, Jacob Mo, Søren Aamedt, Oluf Westby, Hans Bredal, Gulbr. Fossum, Borge Vang, Pouel Theri, Oluf Kulsrud, Oluf Rud og Clemmet Hönsi.

25. Hans Bråte har stevnet Jens Rud og "de vedkommende". Maren Hval vidner at hun husker 50 år og tjente da på Rud i 14 år. Da visste hun ikke annet rádele mellom Rud og Bråte enn hestehavngjerdet, som stod fra Rud-jordet like sydover og like i daleg; nest sønnenfor Jelen (ilen?) sted gården og like i fjellet. Ruds fe har gått østover og i (til) Heksebergjerdet. Om forholdene oppe i fjellet visste hun intet. Oluf Fjelstad og Thore Hval avla ed

på Marens vegne.

Erik Kulsrud vidnet at han kan minnes 60 år. Den gård som nå står ved alfarveien, stod ikke der da han vokste opp, men han vet ikke når den ble flyttet, men den også flyttet den, vet det best.

Gulbr. Ask vidnet sin far Christoffer Asks ord. Han hørte sin far si at i sin oppvekst mintes han intet gjorde ved alfarveien. Halver Asmyr vidnet. Han minnes 50 år. I hans oppvekst stod ikke gjerdet ved veien.

Jon Flatner vidner at han engang gikk sammen med Erik som før bodde på Rud og Gullik Glateby. Da gikk Erik før dem der den gamle hestehavngård stod og sa dessuten at det ikke stod noe gjerde ved veien.

Chrif. Tærud i Skedsmo minnes 60 år, da så han aldri noe gjorde ved alfarveien, men på det sted hvor retten stod, fra Rud-jordet og inn i havnen.

Erik Rud, nå i huse på Fossum i Skedsmo, forklarte at han flyttet gjerdet fra det sted det før stod og til alfarveien og sa at hans landherre Michel Hinde (Hen?) befalte ham det. Vidnene avla ed. Jens Rud møtte for å svare til saken og fremla et gammelt pergamentbrev. "Det synes å være en betenklig sak", derfor utsatt.

Nannestad 4/11 1659 ting - tiendeangivelse - i Nannestad. I lensm. sted Haril Eset. Lagrett: Haril Homle, Brönil Kringler, Knut Grani, Jacob Biernes, Thore Guttu, Oluf Aarstad, Halver Aas, Thron Holkeby, Erik Rud, Askil Jahr, Torkil Nerdby, Amund Harstad (?).

26 b. Gudmund Walle er fattig og har ikke råd til å betale skatt. Iver Breen og Halver Dölen avla ed på at det var så. Erik Rud og Jon Vestby bekreftet at Gudbjör Kogsrud

ikke har noe å betale skatt med. Oluf Gresaker er stevnet av fogden for en tyvsak som han er tillagt av en tyv, Gulbrand Thoresön, som nå går i jern på Akershus. Peder og Nils Foss på lensmannens vegne har vært hos Oluf Gresaker og stevnet ham. Da sa Oluf: ~~EI~~ Jeg har intet med denne foged å bestille, men med Claus Bastiansen. Og sa videre at det var ikke lenge siden han talte med statholderen (og) at ha bokstaver for seg at han skal være fri for den sak, "og i de måter gir han fogden (som hadde stevnet ham) döden og djevelen". Mennene avla sin ed på at han hadde skjeldt og bannet slik. Foged Anders Simonsen fremla Rasmus Michelsens dom på tyven, Gulbr. Thoresen, dat. Ösen på N. Romerikå 3. sept. 1658, og et vidnebrev, dat. Holter tingstue 23/11 1658, og foged Claus Bastiansens fortegnelse over saker ved fogderiet da han forlet fogedstillingen, dat. Ryen 24/6 1659. Saken utsatt.

27. 27 b. Imidlertid skal Oluf skaffe 3 manns borgen for seg til sakens utgang. Oluf Gresaker sa at Peder Foss ikke kan vidne mot ham, da han har betalt 4 mk. i bot for sin munn.

Jacob Brustad var stevnet og møtte ikke. Bøter 1 mark. Jon Homle er stevnet fordi han sammen med en rytter er dratt til sør Berke (Bjerke) og tatt korn og mel og en barket hud. Han sa at han ble truet til det av rytteren, men tok intet. Gulbr. sør Bjerke sa at Jon ikke tok noe, men derimot rytteren. Jon Hemle frikjent. Halvor Hansen Eg er stevnet for leiermål med Kari Björnsdatter. Han henviste til sin oberst Hans Jacobsen Schiört. Saken utsatt.

28. Ever Breen stevnet for skyssferdforsømmelse. Bot 1 rd.

Eidsvoll 7/11 1659 ting med tiendeangivelse på Myrer i Eidsvoll.

Lagrett: Michel Dönnum, Jon Langveg, Oluf Julsrud, Oluf

Bredsoeg, Jonn Björnstad og Laurits Ryserud.

Ingeborg Armeli (Almeli?) stevnet av fogden for å ha bortbygslet kongens eiendom til fehavn, til noen bönder av Öen på Hedmark. Hun svarer at Öns böndene har hatt seter der i skogen lenge før hun kom til Armeli og all den tid hun bedde der, har det vært mot hennes vilje. Ellers har de gitt henne litt av hestesko, jaer og annet for det. Öns böndene, nemlig Even Homlerud, Peder Vien og Arve Moerud svarte at Ingeborg Armeli har fått for den havn de har brukt av 11 buskaper ettersom de var store til. Endel 1 mark, endel 20 skilling, andre 12 skilling, og der de ikke hadde penger, ga de henne hestesko og ljaer som de kunne. Dersom noen stod til rest med havnepengene, kom hun opp til Öen og krevet dem. Dessuten ga de henne hampe og linfrø og lin. Dette kunne Ingeborg ikke nekte, men i år hadde hun intet fått og intet forlangt.

Fogden påstår hun bør ha forbrukt sin plass og første feste for å ha bortbygslet kongens eiendom uten embudsmannens tillatelse, og at de som har brukte seteren, bør stå til rette for det hvis de ikke kan bygsle det med fogdens tillatelse. Saken utsatt,

29. Erik Graven er stevnet fordi han kom full til tinget og gjorde ulyd. Böter 1 øre sòlv etter loven.

Laurits Tönsaker er stevnet for å ha slått Laurits sundmanns dreng på sitt jerde og før å ville ta hesten fra drengen da han pløyde. Saken utsatt. Laurits Tönsaker er også stevnet for å ha skamfert en hest for Mads Sandholt. Han vedgikk dette. Saken ble utsatt. Fogden spurte om noen var av Jacob Stubs arvinger og ville ta gården Boshaug i feste etter ham, hvis Anne Boshaug

(enken) ikke vil ha den. Johan Hansen som er gift med Jacob Stubs datter, sa han gjerne ville bygsle gården.

Nes 10/11 1659 ting på Vogstad i Nes. Lensm. Christen Fenstad. Lagrett: Nils Årstad, Steen Åmdt, Chrf. Finstad, Pouel Berg, Abraham Teisi og Gulbr. Mördre. Den 11/11 var Ter Umes (Udnes?) tilstede istedenfor Nils Årstad.

30. Erik Henaug (her skr. Hendoe) atter stevnet for soldaten som skal være rømt fra sitt kompani. Han forteller at forleden sommer kom en gutt, Oluf Andersen, til ham. Han skal være født i sundhuset ved Vormsund, men Erik visste ikke at han var utskrevet til soldat. Han var hos ham i 3 eller 4 uker og hadde intet pass, men så han var ført syk fra kompaniet. Erik Henaug ba om utsettelse for å söke bevist hvorfra gutten kom. Utsatt til neste ting

Oluf Felmo, Ter og Hans Husmo var stevnet for skyssferdsforsömmelse da generalmajoren avreiste. Skysskaffen sier de var tilsagt til å före "Monision" (ammunisjon?). Dömt til å betale 1 rd. i bøt og kost og tæring.

Helge Udneses dreng, Gulbr. Amundsen er i Ullensaker. Sogneprest Samuel Trane hadde stevnet Ranil (Ragnil) Löken, Gisle Bedding og Oluf Östegård for gjeld. De skal betale innen 14 dager eller tåle vurdering av sitt bo.

31. Chrf. Stahgug, Björn Fenstad, Mari Loeueg (Låveg), Erik Hovin, som bruker 1/3 del av Hovin, Ingeborg Rud, Thjöstel Flagstad, som bruker 15 lpd., Oluf Fundi og Guri Helter beklaget at de for sin store armod ikke kunne betale de påbudne skatter. Almuen sa dette var sant og Gulbr. Brauter og Oluf Östegård avla ed på det. Halvgården, Bedding ligger dessuten øde.

Ullensaker 14/11 1659 ting på Hauger i Ullensaker. Tienden ble angitt.

Lagrett: Jens Borgen, Thorgeir Lund, Gullik Fladby, Halvor Langeland, Christen Stanger, Engelbret Nafstad. Den 15/11 var Halvor Wetal, Torgeir Lund, Henrik Willersrud, Jens Borgen, Gullik Fladeby og Hans Löyti (Lauten) lagrett.

Overformynder i Chra., Peder Svendsen, stevnet Laurits Taugland for rest på rettighet av hans gård. Laurits Taugland sa han hadde bevis for at det som kreves er betalt. Saken utsatt.

Chr. Enersen ved sin fullmektig Nils Andersen i Klöften stevnet Paul Melby og Anders Helgebostad for gjeld. Karen Helgebostad sa hun hadde tilgode havnepenger hos Chr. Enersen, havnepenger for 4 år. Hun får utsettelse til neste ting, men Paul Melby skal betale 1 tn. havre og 1/2 tm rd. i omkostninger eller tåle vurdering i sitt bo.

Amund Löken i Holter sogn hadde ved lensmannen stevnet Even Gröndal for gjeld. Møtte ikke. Böter stevnemark etter loven. Fogden stevnet Laurits Olstad fordi han den 26. sept. har bannet fogden og gitt ham djevelen i Jon Hekseberg og Nils Elton i Holter sogns nærvar. Fogden hevder at han derfor bør ha forbrukt sin gård og første feste og dessuten stå åpenbar skrifte. Laurits Olstad møtte og hevdet at det aldri skulle kunne bevises. Saken utsatt.

32 b. Fogden stevnet Anders Kværner fordi hans sønn Jørgen skal ha løpt fra sitt kompani i 1657. Anders skal ha huset ham en tid og siden sendt ham til hr. Bastian på Skedsmo. Fogden hevder at Anders Kværner derved har forbrukt sin boesledd. Dennes sønn Chr. Andersen møtte og sier at Jørgen Andersen ikke har vært i deres arbeid siden siste krig, men han har noen ganger vært hjemme etter klær. Men i den første krig han var soldat, ble han ørlig demittert og

hans gevær (våpen?) levnet på Akershus, og han tjener ennå hos hr. Bastian i Skedsmo. Saken utsatt til neste ting.

Bottel Nestens stesönn, Bottel Knutsen Nesten, før ikke å ha møtt til utskrivningen på Frogner i Nes 9. juni 1659. Hans stefar sa at gutten var i skyssferd. Dømt til å böte 4 mrk. sòlv.

33.
Odal 21/11 1659 ting på Melström i Odal. Foged Jens Jacobsen Bang, lensm. Hågne Ellingsrud.

Lagrett: Thøsten Nyst, Brønil Hammer, Knut Kolsrud, Anders Berger, Paul Aas, Christen Heer (?).

Tore skomaker stevnet for leiermål med Kari svenske. Møtte ikke. Dømt til å böte stevnemark.

Laurits Liset stevnet for å ha tatt en tn. tjære på Korsmo, den tilhørte Gulbrand Sandnes. Møtte ikke og böter stevnemark.

Otter Nordset er stevnet av Tor Aas for noe tömmer han skal ha tatt fra ham. Otter sier han tok tömmeret fordi han mente det var hugget i hans skog. Otter skal böte 3 mark sòlv og føre tömmeret tilbake hvor det er tatt. Senere skal avgjøres hvem som eier det.

33 b.
Gjerdrum 13/12 1659 den fra 2/11 oppsatte sak mellom Hans Bråte og Jens Rud i Gjerdrum. I lensmannens sted Nils Gjerdrum.

Lagrett: Björn Olstad, Jon Hönsi, Jacob Mo, Søren Aamedt, Oluf Westby, Hans Brodal, Gulbr. Fossum, Børge Wang, Poul Tori, Oluf Kulsrud, Oluf Rud og Clemet Hönsi.

34. Jens Rud hadde stevnet endel vidner han forlangte avhört. Thor Holm i Ullensaker vidnet at han hørte av Aslak Bråte at Bråteeie ikke går lengefenn til veien.

Arne Bøler i Skedsmo tjente på Bråte 25 år forleden, da var han med og gjerdetgården langs veien og det fjell

som gjerdet nå går i, heter Gjetefjellet.

34 b.

Iver Skarud fra Skedsmo er oppvokset i Gjerdrum.

Fjellet ved veien som huset nå står ved, kaltes Gjetefjellet

Gudmund Gresaker i Nannestad vidnet at da han tjente på Gutterud (Gauterud) i Gjerdrum, hørte han at de kalte det samme fjell Gjetefjellet.

Gulbr. Hekseberg i Sørum vidnet at han og Jens Rud gikk ifølge på Rudsjordet da han engang var på vei hjem. Da sa Gulbrand, som minnes 60 år, at her stod gjerdet som skilte hestehavnen og fehavnen. Han har hört omtale Gjetefjellet, men vet ikke hvor det er.

35.

Avsagt: Jens Rud skal rette seg etter sitt gamle fremlagte pergamentsbrev og de edfestede vidners uttalelse og sette gjerdet som det stod av gammelt. Hans Bråte har sin part i åsen etter brevets bestemmelse. Jens Rud betaler Hans Bråte 4 rd. i omkostninger.

Nannestad

9/1 1660 ting i Nannestad. Lensmann Just Haga.

Lagrett: Haril Homle, Knut Rouel, Chr. Engelstad, Jon Homle, Thorsten Laake, Erik Rud.

35 b.

Fogden spurte Gudmund Børgersen Hokringler (skr. Houkringeller) hvorledes det forholdt seg med hans klager over sersjanten og med de penger til böter denne har forlangt å få av ham. Gudmund svarte at fordi hans hest løp fra ham på Solørskogen og han sökte etter den, ble han tiltalt av bemelte Rasmus Hansen for at han ville römme, og derfor forlangte han 15 daler av ham, eller også ville han sette ham i jern og sende ham til obersten. Men har ennå ikke fått mer enn 1 tn. havre, 1/2 tn. rug og 2 slette mrk. til sin hustru. Gudmund tilbød seg å avlegge ed på dette.

Fogden forlangte dom på dem som stod til rest med

skatter og andre rettigheter. Disse sa de gjerne vil betale, men nå hadde de ikke råd til det. Dømt til å betale innen 14 dager eller vurdering.

Peder Tönsaker i Eidsvoll møtte og spurte tingalmuen om den noen gang hadde hört at böndene i Eidsvoll har skaffet langtömmer til slettet. Almuen svarte at i Eidsvoll sogn hadde böndene alltid vært fri for langtömmerkjørsel, uten i 2 år, som de nå i denne gode herres (statholders) tid har vært det pålagt. For med dette og annen smårettighet har de ikke fulgt de andre sogn.

Eidsvoll 10/1 1660 ting på Myrer i Eidsvoll. Lensm. Chrif. Mørk.

Lagrett: Gunder Lynes, Börger Fossum, Even Finstad, Peder Tönsaker, Chrif. Frilset, Madts Sandholt.

Fogden fikk dom for at resterende skatter skal betales innen 14 dager eller skyldnerne å tåle vurdering i sitt bo. De skyldige hadde først forgjeves bedt om utsettelse.

Nes 11/1 1660 ting på Vogstad i Nes. Lensm. Christen Fenstad.

Lagrett: Oluf Veset, Thiöstel Relstad, Gunder Tomter, Gulbr. Mördre, Brönild Sundby og Hans Ronoul.

Fogden fikk dom på resterende skatter her som i Eidsv.

37. Peder Tönsaker i Eidsvoll fikk samme begidnelse av almuen her som i Nannestad ang. Eidsvoll sogns almues langtömmerkjørsel til Akershus.

Ullensaker. 13/1 1660 ting på Hauger i Ullensaker. Bondelensmannens sønn Hans Halvorsen. Lagrett: Torgeir Lund, Nils Oppen, Gulbr. Haug, Gulbr. Romsås, Oluf Kauserud og Anders Julset.

Fogden fikk dom for resterende skatter som på de andre ting.

37 b. Laurits Stoffri (Stövri?) beklaget seg for retten over at han forleden sommer måtte gi Rasmus Hansen i

Dalen 9 rd. for å holde hans sønn Tron fri for militærp tjeneste og straks etterpå ble han utskrevet på Frogner i Nes, uten at han har fått igjen noe av sine penger.

Gjerdrum 14/1 1660 ting i Gjerdrum. Åbotsaken mellom fogdene etter fore. Tilstede lensmannen i Ullensakers sønn Hans Halvorsen.

38. Lagrett fra Ullensaker: Gulbr. Lystad, Laurits Olstad, Gulbr. Rud, Laurits Bogstad, Thomas Holm og Anders Plogstad.

Foged Anders Simonsen påstår at tidligere foged Claus Bastiansen bør betale de 143 rd. til fogedgården Gjerdrums istandsettelse. Elias Pedersen møtte med fullmakt fra Claus Bastiansen.

38 b. Avsagt: Claus Bastiansen skal betale åbten etter besiktelsen og om han vil, kan han söke sin formann Tobias Sørensen herfor. Opplest stattholderens befaling om å skaffe höy til slettet (Akershus), og bröd, kjött og gryn til Halden.

Lagrett fra Gjerdrum var: Knut Smestad, Oluf Kulsrud, Asbj. Kogstad, Gulbr. Ask, Ingelbret Fossum og Halvor Kulsrud.

39. Fogden stevnet Askil Krokvold fordi han ikke reiste til Eidsvoll etter befaling for å före bröd til slettet. Han svarer at han ikke var lovlig til sagt til det av skysskafferens. Böter 1 rd., da skysskafferens for retten sier at han var lovlig til sagt.

Nannestad 27/3 1660 ting i Nannestad. Lensm. Just Haga.

Lagrett: Nils Hönsi, Ener Eg, Chr. Engelstad, Iver Breen, Halvor Ous, Erik Rud, Chr. Finstad, Chr. Hegli, Thosten Låke, Knut Grani, Halvor Döli og Thorsten Nordby.

Halvor Hansen Eg stevnet for leiermål med Kari Björnsdtr. for 3 år siden. Han sier han er under slettskoopaniet, men er nå på gr. av sykdom hjempermittert en kort tid. Han

skal böte 12 rd.

Hans Harelsönn Ukestad stevnet av fogden fordi han ikke etter övrighetens strenge påbud mötte til landvern mot rikets fiender, da de var befalt å gå ned til Borge kirke med all almuen. Fogden sa han bör straffes etter lovens W. F. B. (Utfarebolken) 3. kap.

Hans Ukestad mötte og forklarte at da han kom til By i Fet sogn, ble han syk, og siden marsjerte han derifra hjem igjen. Men först leverte han sitt gevär til en ödegårdsmann, Oluf Wigsten, som intet gevär hadde, bare en öks og en kårde (kore). Ellers forega han at han ingen tillatelse hadde til å gå hjem. Almuen ble spurt om noen visste om at han ble syk, og de som var med, sa det var riktig at han ble syk. Oluf Rotnes og Oluf Vigsten avla ed på at dette var sant, og han ble frikjent. Chrfr. Åmodt er stevnet av samme grunn. Hele almuen bevidnet at han er kröpling.

Mathis Brönildsen avsonet med fogden for hans kvinnens barnefödsel för tiden. - 9 mark. Chrfr. Laake i like måte. Betalte 9 mark. Saken mot Gulbrand Gresaker, beskylt for delaktighet i tyveri attor fore. Han mötte ikke. Dömt til å betale stevnemark.

Erik Ånum som bruker 1/3 av en gård, beklaget seg over at han intet har å betale skatt med, men går og tigger sitt bröd. Gyri Engelstad har heller ikke råd til å betale skatt. Christense Eskerud (Ödegård), Knut Besler, Gulbr. Sandnes og Siri Nordbyvik kan heller ikke betale skatt eller den påbudte proviant. Laurits Östby, Chrfr. nedre Nordby og Tron Rud avla ed på at det var sant.

40 b. Fogden fordret betaling for penger og proviant han

har forstrakt almuen med og 1 mark han har lagt ut til hver dragon da de var på marsj herfra og til leiren ved Borge kirke. Almuen svarte at den nå ikke hadde penger, men enhver lovet å kjøre for ham til kommende vinter fra Kringlerfossen og til byen 1 1/2 tvt. bord de som bor i hovedsognet, og fra Krokfoss 2 tvt. bord ~~men~~ de som bor i Holter sogn, halve og ødegårder forholdvis.

Eidsvoll 29/3 1660 ting på Myrer i Eidsvoll. Lensm. Chr. Mørk.
Lagrett: Thoril Dokken, Anders Åmådt (?), Jens Derr,
Peder Tönsaker, Gunder Lynes, Hans Styren, Jon Hemli (skr.
Hemmeli), Laurits Röisi, Laurits Rösserud, Laurits Kjenn,
Jon Langveg og Oluf Østby.

41. Fogden hadde stevnet Anne Lauritsdatter salig Jakob Stubs, da hun skal ha sagt Anders Simonsen skal ha tatt fra henne uten lov og dom. Hun møtte og sa hun hadde gitt en reisende Kasper Henriksen fullmakt til å svare for seg.

Anders Simonsen sier at Kasper Henriksen ikke er noen prokurator der i bygden, heller ikke er han befast eller har øvrighetens fullmakt, derfor er han ikke tilfreds med at han svarer for henne.

Forarmede her i sognet er: Börger Fossum har det brent for, Nils og Hans Knayen har det brent for, Myrer halvgård, Anders Sander, Jacob Tönsaker, Hans Frilset halv gård, Ragnil Brendmork, Oluf Björningstad halv gård, Erik Habberstad, Harel Thrandum, Bunes øde, Langset øde og Brustad, Svend Tansem og Oluf Komelsrud. Gunder Lynes og Oluf Østby avla ed på at gårdene var øde og forarmede.

Eidsvoll 30/3 1660 ting på Mørk i Eidsvoll. Oluf Vilberg, Even Finstad og Hans Haga lagrett istedenfor Anders Åmådt, Jens Derr og Hans Styren.

41 b. Fogden stevnet Björn Rögholt fordi han ikke ville möte på Kjölstad etter ordre, mot rikets fiender. Björn Rökholt möter og sier han ikke kunne möte da hans ben var ferdurvet. Benet ble besiktiget, men man fant ingen synderlige mangler. Avsagt: Björn Rögholt skal rette seg etter W. F. B. 3. kapitel.

Fogden betalte almuen her i sognet for det de hadde bakt ut over sin egen lodd for Ullensaker og Nannestads almue, og bad om tingvidne på det. Dessuten betalte han dem som har levert slakt til stattholderens fornödenhet.

Nes 2/4 1660 ting i Nes.

Lagrett: Arne Eggum, Gudmund Fyri, Elluf Hvam (?), Erik Fenstad, Oluf Mördre, Oluf Folmo, Sebjörn Tvedthaug, Chr. Herberg, Tron Finstad, Nils Ström, Tron Leer, Anders Aarnes.

Ingen saker ble foretatt på grunn av andre saker fogden hadde å ordne med almuen. Tinget fortsatte på Vogstad i Nes 3/4 1660. Samme lagrett som dagen før.

Lest stattholderens skrivelse (Mesieu) til fogden om at almuen vil gi til den fattige almue i Smålenene, "som svensken haver ganske forrøvet" og en hver hvad han kan makte. Dat. Akershus 21/3 1660. Likeså lest ordren om offiserers innkvartering. Dat. 24?/3 1660.

Hans Pettersen i Chra. stevnet Johanne Holter for gjeld - 2 tn. malt som hun skylder ham på hestebytte. Hun mötte, men hadde ikke fått kopi av stevningen. Saken derfor utsatt.

42 b. Fogden stevnet Johanne Holter fordi hun ikke hadde skattet av sitt odelsgods, mener derfor det bör være forbrukt til kronen. Jens Thommesen, hennes fullm. og prokurator her i bygden sa at det var hennes børns gods, og at deres formynder skal være for det. Formyndere skal være

mr. Nils på Toten eller hr. Mats på Biri. De skal stevnes til åstedet eller på tinget.

(Nils Thommesen var iflg. klokker Svendsen 4, del bd. 1, s. 37, prest på østre Toten 1636-62, han sier selv han var en kanniks sønn fra Oslo. Hans far var Thomas Laugesen, sogneprest i Oslo fra 1605, hans mor var Marte Olsdtr. Nils var gift med Anne Andersdtr., en dtr. av bergerm. Anders Olufsen i Fredrikstad. Ingen barn. Sogneprest i Biri 1642-88, Mads Pedersen Aalborg g.1) m. Hilleborg, dtr. av prest Chrf. Jensen på Toten og 2) m. Anna Marie Handingmann. 1 dtr. g.m. Hans Hjellbak, prest i Røyken.)

Saken mot Erik Henaug for å ha hatt en soldat hos seg etter fore. Erik Henaug sa at soldaten kom syk til ham, og da han ble bedre igjen, kom det bud etter ham, og han bega seg til sitt kompani. Det bevises med lensmann i Höland, Svend Rakkestads hånd. Fogden forlangte å få bevis fra soldatens kaptein. Avsagt: Erik Henaug bør böte 8 örtuger og 13 merker sölv til k.m.

43. Siver Halvorwen Rud avsonet for leiermål med et löst kvennfolk, Anne Ingebretsdtr. Han vil ikke gifte seg med henne. Gav 12 rd.

Mogens Olufsen Folberg har besovet Kirsti Eriksdtr. Gav 12 rd.

Hans Rönås og Laurits Flagstad avla ed på at Anne Ingebretsdtr. går og tigger og intet har å betale mulkt med. Kirsten Eriksdtr. er reist fra bygden og til Eidskoger Laurits Eriksen avsonet for leiermål med Bergit Simensdtr. Vil gifte seg med henne og betalte 9 mark.

Fogden "lader idag gjøre arrest" på det tömmer Peder Sandaker har tatt i Seterskauen i Odal - inntil lov og dom.

43 b.

Lagrett i etterfølgende saker: Nils Ström, Oluf Flagstad, Oluf Grue, Oluf Mördre, Amund Nordby, Halsten Hinden.

Fogden stevnet mesten (störstedelen av) almuen her i sognet/ for ikke å ha levert det påbudne skattetømmer samt proviant og höy. Almuen svarer at de hadde all provianten og höyet ferdig til å kjøre inn (til Akershus) da föret var, men da ble de oppbuddt alle våpenföre mannskjön og skulle møte til landvern, og der ble de i 5 ukers tid, og da de fikk reise hjem, var föret gått. Nå bad de om utsettelse "inntil plaugen var lagt" (våronna var over), da ville enhver gjøre sitt ytterste og enten levere proviant eller betale med penger. Tømmeret skulle de også kjøre inn. De skal straks söke stattholderen om tillatelse til dette og fogden forsöke å skaffe hans svar i tide og at han kan vente med sine regnskaper til da. Skjer det ikke, böter enhver for ulydighet etter loven.

44.

Samuel Trane, sognepresten, hadde stevnet endel for gjeld. De mötte og tilstod gjelden. Betaler innen 14 dager eller tåler vurdering.

Fogden stevnet endel almue for å ha mottatt deres tiende på kasteboden (tiendeboden) og tross ordre ikke vil leve igjen. Almuen svarte at de har ikke kunnet leve den på grunn av den store vakt de har hatt i vinter.
Avsagt: Tienden skal straks leveres etter befaling, og skjer det ikke innen 8 dager, skal de som rester, betale bot etter lovens bestemmelse.

44 b.
Ullensaker

5/4 1660 ting på Kyken i Ullensaker. "Tilforordnet tingstue:
Lagrett: Gulbr. Lystad, Even Lække, Gunder Randby, Halvor Wetal, Lauritz Olstad, Halvor Langeland, Oluf Kauserud.

Christen Stanger, Erik Rolstad, Christen Furuset, Thomas Holum og Oluf Algarheim.

Thorsten Gjesti og hans hustru, Michel Jensen Löken og Konrad Konradsen, sogneprest Kjeld Stubbs barns skolemester, og Laurits Bogstad (skr. Boegstou), alle fra Ullensaker, var stevnet av Blasius Röer, borger i Chra. på Maren Jensdatter fra Gudbrandsdalens vegne for endel penger som er blitt borte for henne i Tosten Gjestis hus og endel derav tilbakelevert Maren Jensdtr. av Michel Jensön Löken.

45. Blasius Röer fremla sin fullmakt, stattholderens beilling til å føre saken, og et tingsvidne, dat. Hauger tingstue 19/3 1659. Han hevder at da Maren Jensdtr. er fratatt 65 rd. av Thorsten Gjestis hustru og tilbakelevert 60 rd., bør Thorsten Gjesti levere henne resten og betale hennes omkostninger.

45 b. Thorsten Gjesti hevder at han ikke er riktig stevnet, men er stevnet til 4. april, og Michel Jensen Löken hevdet det samme. Avsagt: Blasius Röer skal stevne påny til en bestemt dag. Hans dreng Jens Persön ba om å få igjen brever som samme dag var fremlagt i retten.

Fogden stevnet Wilum Vetal og hans sönn fordi de ikke ville møte på vakt og tog mot rikets fiender ved Borge kirke. Wilum Vetal sier han var på veien, men ble syk og måtte se å komme hjem igjen, hvor han lå syk i 3 uker, og sönnen skal ha ligget syk nesten hele vinteren. Jens Hansen Kolby og Amund Wetal avla ed på Willums vegne. Amund og Halvor Wetal avla ed på at sönnen Nils Willumsön var syk da de reiste, men frisk da de kom hjem, men siden er han blitt syk igjen. Frikjent.

Gulbr. Norum stevnet Oluf Lauten for 12 lpd. mel han

skylder ham. Vedgikk, betaler eller tåler vurdering og omkostninger. Erik Nesten var også stevnet av Gulbr. Norum for 1 skpd. landskyld han skylder og derfor har gitt 4 rd. Sönnen Bottel Nesten møtte og ba om utsettelse, men det gikk ikke Gulbr. Norum med på. Betaler. Siver Sundby avsonet for leiermål med Marte Gulbrandsdtr. 12 rd. Nils Wetal avsonet også fordi hans festemø kom for tidlig, 9 mark. Öde og forarmet her i sognet er: Anders Plogstad, Peder Frogner, Erik Wogstad, Nils Berg, 1/2 gård, Laurits og Jacob Tauland, Thor Rögler, Chr. Ormestad, Öde: Nils Julset, Anne Ås, halvgård, Drugvold, Hans Hollum, Gulbr. Li, Jon Stomner, Gunder Schrytte. Oluf Wogstad og Anders Julset avka ed på at dette var sant.

- 46 b. Fogden stevnet störstedelen av almuen for resterende langtömmer, proviant, höy og andre rettigheter. Almuen anförte de samme grunner her som i Nes. Og samme avgjörelse som der.

Gjerdrum 7/4 1660 ting i Gjerdrum.

47. Lagrett: Erik Ask, Even Kjerstad, Ingelbrekt Trolsnæs, Oluf Rud, Amund Smestad, Chr. Lövstad, Ingelbret Fossum, Amund Heni, Paul Thori, Gulbr. Ask, Børge Wang, Bjørn Oldstad. Fogden stevnet Jon Thorshaug fordi han ikke var med da de etter oppbud skulle gå til Borge kirke. Jon sa at han gikk til Fet og der ble han syk, siden kom han ved almuens hjelp hjem med hest. Oluf Rud og Halvor Thouse avla ed på at dette var sant. Frikjent.

Fogden stevnet Jens Rud fordi han forleden jul slo Oluf Nitteberg bloduide i Jenses hus. Jens benekter at han slo Oluf, men Oluf Foss påstår at han skadet ham. Jens böter etter loven 4 mark sölv.

- 47 b. Oluf Vestby stevnet Oluf Fjelstad, Gullik Hönsi, Hans Fjelstad, Gulbr. Fjelstad og Dyre Krogveld for en hest de mesten det hele år har brukt til sin dragon Anders Andersen. Hesten kunne vort verd 16 rd., og Oluf mistet den mot sin vilje, og den er nå fordervet. Nå vil han ha 16 rd. for hesten eller rimelig betaling for bruken av den. De tilstod at deres dragon har hatt hesten. Avsagt: De skal betale 4 rd. for bruk av hesten og Oluf ta den igjen.
- Fogden stevnet endel almue for resterende langtømmer, høy, proviant og tiende. De ba om utsettelse til etter våronna, men fogden gikk ikke med på det. Avsagt? De betaler bot etter loven og leverer det som er påbudt.
48. Halvor Sandum, halvgård, er en fattig husarm så han ikke kunne betale de ilagte skatter. Kjöl Fjelstad og Ingebret Fossum avla ed på at det er sant.
- Nannestad 9/5 1660 rett i Nannestad etter stattholderens stevning, mellom fogden og Amund Löken i Holter angående at Ragnil Chrfsdtr. har beskylt Amund for å være barnefar.
- Lagrett: Gullik Lyshaug, Knut Grani, Poul Hoverud, Jon Homle, Ener Eg, Björn Rustad, Ouden Låveg, Erik Rud, Gudmund Langerud, Chrfs. nedre Nordby, Amund Gårder, Nils Anilsrud (Ånesrud?). Amund Löken fremla sitt skriftlige innlegg, som ble opplest. Ragnil Chrfs.dtr. erklærte at Erik kobberslær, som hun før har skylt på, aldri har hatt med henne å bestille, heller ikke Amund Lökens sønn, Amund Amundsen, men påstår bestemt at Amund Löken er hennes barns far. Hun siger hun kom fra Finstad i Nes 14 dager før Kōnismess (Kyndelsmesse?) en fredag, og söndagen etter mot aften var han malt på "kiöllen" og tørket siden maltet matten til mandag. Hun forteller at Amund kom til henne

på fehusjellen samme natt. Siden lå han hos henne 4 ganger på adskillige steder.

Marte Gulliksdtr. i et hus ved Therud, Randi Viershaug og hennes mor Malli var hos Ragnil Chrfs.dtr. da hun födte barnet. Hun bekjente ikke da hvem var barnefaren og ble ikke spurt om det. Presten Bastian Clausen (i Skedsmo) har döpt barnet for 2 1/2 år siden. Faddere var Oluf Bråte og Iver Skarud. Kvinnen i huset der hun födte barnet, bar det, og Marit Hollum og Ragnil Thærud var faddere. Barnet ble födt lördag etter vinternatten samme år. Saken utsatt til 21. mai. De som var tilstede ved födelsen skal da stevnes og Amund skal skaffe Bastian Clausens

49 b. seddel for hvem som ved dåpen ble oppgitt som barnefar.

Ullensaker. 10/4 1660 holdtes Klesterting på Haug i Ullensaker.

Tilstede Frantz Stidsönn, foged over bemeldte gods, bondelensmann Laurits Sörum.

Lagrett: Gunder Rud, Kjeld Bjerke, Rasmus Gislevold, Laurits Rud, Gulbr. Asmyr og Ener Kyss (Kjus).

Fogden Frantz Stidsön stevnet Gulbr. Heni, Amund og Mari Heni for rettighet og fosseleie av Svendsrudfossen 5 mark året i 3 år. De sier at de sa oppfossen før 3 år siden til Björn Olstad, men har intet bevis. "Et vidne er så godt som intet - 2 så gode som ti."

50. Da fossen ikke er lovlig oppsagt, skal de betale leien med omkostninger. Frans Stidsön har stevnet Kirsten Tveter fordi hun skal ha overfalt Maren Jensdatter. Blasius Röer møtte som dennes fullmektig og sa at Kirsten overfelt henne i sitt hus, dog uten bevis. Blasius Röer skal stevne alle de vidner han har i saken.

Oluf Halvorsen i Krokfoss stevnet Christen Haug for gjeld 3 rd. Betaler innen 14 dager.

11/4 1660. Fogden har stevnet almuen på kgl. may.s almenning i Hovin sogn til Hovin seter i almenningen. Stevnet er: Laurits Rud, Hågen og Nils Kjus, Gudmund og Hans Haug (?) (Houe=Hovin), Torer og Peder Hovin, Amund Thauland, Jacob Tauland, Siffuer Kios, fordi de har hugget en stor del ~~xx~~ sagtømmer i kongens almenning og tatt det ut av arrest.

Lagrett: Halvor Romsås, Ingebret Nafstad, Torger Lund, Gulbr. Furuset, Anders Julset og Henrik Villersrud.

Gudmund Hæge (?) (Haug eller Hovin) og Peder Hauge sier at de ikke har tatt noe tömmer i de siste 5 år. Saken utsatt til neste ting.

Fogden stevnet Thore og Laurits Hovin, Hans Hoffue og Åse Hoffue for en seter de bruker som han mener kan skyldsettes til kongens gavn. Denne sak også utsatt.

Odal 1/5 1660, den oppsatte sak mellom Kugerud og Berg. Til-
51. stede lensm. Hogne Ellingsrud.

Lagrett: Laurits Stenerud, Anders Berger, Peder Skarvenes, Ouden Spetal, Arne Tauel, Iver Vestby, Brynild Hammer, Amund Slerstad, Anders Mangset, Oluf Söndby, Laurits Galterud og Gunder Jorstad (?).

Gudmund Kugerud fremla stevningen. Dernest opplest dom av Søfren Hansen og 6 menn på nordre Nyst 5/10 1629 (?). Laurits Berg fremla et gl. pergamentsbrev som ble lest. Peder Michelsen klekker her i sognet møtte med fullmakt fra Anders Heide.

51 b. Laurits Berg og hans far Søfren Sand sa at det skal være gått en dom mellom Kugerud, Berg og Kaper og ba den fremlagt. Der ble også spørsmål om endel nye vidner. Utsatt
52. 1/5 1660 åstedssak på Øen seter (tidligere utsatt fra 7/10) Mr. Nils Thommesens fullm. Engel Holter fremla sin fullmakt